

Sygn. akt III Ca 1208/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi, w sprawie z powództwa J. S. przeciwko J. P. o zapłatę, sygn. akt II C 691/10:

I. w sprawie z powództwa J. S. przeciwko J. P. o zapłatę kwoty 7.000 zł

1. uchylił w całości w stosunku do J. P. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 16 września 2010 roku wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt II Nc 817/10;

2. oddalił powództwo;

3. zasądził od J. S. na rzecz J. P. kwotę 2.969,41 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazał pobrać od J. S. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 852,41 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

II. w sprawie z powództwa J. S. przeciwko J. P. o zapłatę kwoty 27.000 zł

1. uchylił w całości w stosunku do J. P. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 17 września 2010 roku wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt II Nc 818/10;

2. oddalił powództwo;

3. zasądził od J. S. na rzecz J. P. kwotę 3.987,41 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazał pobrać od J. S. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 852,42 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając orzeczenie w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na wynik rozstrzygnięcia tj.:

- art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. przez obciążenie powoda ciężarem dowodu w zakresie wykazania zawarcia umów pożyczek, w sytuacji gdy to na pozwaną ciążył ciężar udowodnienia nie zawarcia tych umów,

- art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów wyrażające się w ustaleniu, że między powodem a pozwaną nie doszło do zawarcia umów pożyczek, mimo że zachowanie pozwanego prowadziło do wniosku o złożeniu oświadczenia woli zmierzających do zaciągnięcia zobowiązania do zwrotu kwot określonych wekslami.

Skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez utrzymanie w mocy zaskarżonych nakazów zapłaty wraz z przyznaniem od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własny ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny.

Nietrafnym jest zarzut apelacji naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

W doktrynie i judykaturze panuje zgoda co do tego, że z uwagi na przyznaną sądowi swobodę w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie wtedy, gdy podstawą rozstrzygnięcia uczyniono rozumowanie sprzeczne z zasadami logiki bądź wskazaniami doświadczenia życiowego. Dlatego w sytuacji, gdy na podstawie zgromadzonych dowodów możliwe jest wyprowadzenie konkurencyjnych wniosków co do przebiegu badanych zdarzeń, dla podważenia stanowiska orzekającego sądu nie wystarcza twierdzenie skarżącego o wadliwości poczynionych ustaleń odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie jakich to konkretnie uchybień w ocenie dowodów dopuścił się orzekający sąd naruszając w ten sposób opisane wyżej kryteria, wiążące w ramach swobodnej oceny dowodów (tak np. K. F. - G. w: Kodeks postępowania cywilnego, pod red. A. Z., W. 2006, tom I, s. 794, 795, por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2008r., I ACa 205/08, L., w którym stwierdzono: „Fakt, że określony dowód został oceniony niezgodnie z intencją skarżącego, nie oznacza naruszenia art. 233 § 1 KPC. Ocena dowodów należy bowiem do sądu orzekającego i nawet w sytuacji, w której z dowodu można było wywieść wnioski inne niż przyjęte przez sąd, nie dochodzi do naruszenia art. 233 § 1 KPC”; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005r., III CK 314/05, Orzecznictwo w Sprawach (...)/, w którego tezie stwierdzono, że: „Do naruszenia przepisu art. 233 § 1 KPC mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów”.

Odnosząc powyższe do stanowiska skarżącego uznać trzeba, iż nie sprostał on opisanym wymogom formułowania analizowanego zarzutu, a jego stanowisko jest wyrazem polemiki ze stwierdzeniem Sądu Rejonowego przyjętym u podstaw zaskarżonego wyroku, iż powód nie udowodnił, że między powodem a pozwaną doszło do zawarcia umów pożyczek. Słusznie ocenił Sąd Rejonowy, że skoro powód nie udowodnił aby wręczył pozwanej kwoty 7.000 zł oraz 27.000 zł, brak było podstaw do przyjęcia, iż między stronami doszło do zawarcia umów pożyczek. Samo podpisanie przez pozwaną weksli nie stanowiło dowodu na zawarcie przez strony umowy pożyczki ani na przyjęcie przez pozwaną jako pożyczkobiorcę określonych sum pieniężnych. W świetle przedstawionych uwag, podniesiony przez skarżącego zarzut nie jest wystarczający dla podważenia stanowiska prezentowanego w zaskarżonym orzeczeniu.

Niezasadny jest także zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. przez obciążenie powoda ciężarem dowodu w zakresie wykazania zawarcia umów pożyczek.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyraźnie wskazuje się na to, kiedy wspomniana zmiana płaszczyzny dochodzenia roszczenia (z wekslowej na płaszczyznę tzw. stosunku podstawowego) jest możliwa i dopuszczalna prawnie (art. 495 § 2 KPC). W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2006 r., II CSK 205/06 (OSNC 2007, z. 9, poz. 13) wyrażono trafne, ogólne stanowisko, że jeżeli po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty okaże się, iż zobowiązanie wekslowe nie powstało, sąd powinien uwzględnić powołany w pozwie stosunek podstawowy także wtedy, gdy podstawą żądania był weksel wystawiony w celu zabezpieczenia innego stosunku prawnego łączącego strony. W uzasadnieniu tego wyroku przytoczono szeroko argumenty wynikające z aktualnego orzecznictwa Sądu Najwyższego i wyjaśniono też, że - dochodząc wierzytelności wekslowej -wierzyciel może także w pozwie (niezależnie od powołania się na treść weksla) przytoczyć fakty i dowody uzasadniające roszczenie wynikające ze stosunku podstawowego. Oznacza to możliwość orzekania na dwóch podstawach faktycznych i prawnych. Gdyby okazało się, że zobowiązanie wekslowe nie istnieje, sąd powinien rozpoznać żądanie wynikające z drugiej, dodatkowej (poza wekslowej) podstawy, przytoczonej przez powoda. Dochodząc zatem należności wekslowej, wierzyciel wekslowy (nabywający weksel in blanco) ma różne możliwości wykazywania zasadności swojego roszczenia wekslowego, powiązanego z roszczeniem wynikającym ze stosunku podstawowego. Poza samym powołaniem się na treść weksla może on także przytaczać fakty i dowody uzasadniające roszczenie wynikające ze stosunku podstawowego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2007 r., II CSK 495/06).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić, należy, iż słusznie ocenił Sąd Rejonowy, że ciężar udowodnienia stosunku podstawowego w tym wypadku umowy pożyczki spoczywał na powodzie.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądając od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania stanowiącego wynagrodzenie pełnomocnika stosownie do treści § 2 pkt. 4 w zw. z § 10 pkt. 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r, poz. 1800).